

בית משפט השלום ברמלה

ת"פ 19-03-34492 מדינת ישראל נ' אבו עאנם
(עציר)

בפני כבוד השופט, סגן הנשיאה מנחם מזרחי

בעניין: מדינת ישראל
תביעות מדור הגנת הסביבה
באמצעות ב"כ עוה"ד נורית זקן גבעתי

המאשימה

נגד

ראדי אבו עאנם (עציר)
באמצעות ב"כ עוה"ד הישאים קבלאן

הנאשם

חקיקה שאוזכרה:

חוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), תשנ"ד-1994: סע' 2 (א'), 17 (א), 17 (2) (ה),
חוק העונשין, תשל"ז-1977: סע' 40.ט.א.10, 40.א.א.4, 40.ט.א.6, 407.א.ט., 4513.א.ט.,
חוק זכויות נפגעי עבירה, תשס"א-2001
חוק הסעד (טיפול באנשים עם מוגבלות שכלית-התפתחותית), תשכ"ט-1969

מיני-רציו:

* בית משפט השלום גזר עונש של 18 חודשי מאסר בפועל ושישה חודשי מאסר על תנאי, בגין הריגת שלוש כלבים באמצעות מעדר. על פי כתב האישום, הנאשם היכה שלוש כלבים עד שריסק את גלגלותיהם וגרם להם לחבלות ולפציעות נוספות.

* עונשין – עבירות – התעללות בבעלי חיים

הנאשם הורשע בעקבות הודאתו בכתב אישום המייחס לו עבירות של התאכזרות בבעל חיים, בניגוד לסעיף 2(א) ביחד עם סעיף 17(א) לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) והיזק לבעל חיים, בניגוד לסעיף 451 לחוק העונשין.

בית המשפט פסק כלהלן:

מתחם הענישה ביחס לכתב האישום שבו הורשע הנאשם הינו בין 6 חודשי מאסר עד 24 חודשי מאסר בפועל; מעשיו של הנאשם המתוארים בעובדות כתב האישום חמורים עד מאוד.

יש לדון את הנאשם, בעל העבר הפלילי העומד, על דרך החומרה היתירה, בחלק העליון של המתחם, כדי להשיב לו כגמולו נוכח אכזריותו המזעזעת את הנפש, כלפי שלושה כלבים שונים, להרתיעו ולהרתיע את הרבים, ומנגד להקשות את הלב נוכח נסיבות מקלות שונות לאור כאבם וסבלם הרב של אותם שלושת הכלבים מסכנים שאת גולגלתם רוצץ במספר רב של מכות מעדר. מעשיו של הנאשם חמורים עד מאוד. מעשי אכזריות מן הרף העליון. אכזריות לשמה שכל כולה רוע צרוף כלפי בעל חי. הלב זועק, הנפש מזדעזעת, המחשבה סולדת ממעשי הנאשם אשר צללו לתהום מוסרי.

גזר – דין

"תנהג בי בעדינות...כי אין לב בכל העולם שהוא אסיר תודה יותר על האדיבות שלך מאשר הלב שלי. אל תשבור את רוחי עם מקל, כי אני צריך ללקק אותך בידיים...הסבלנות וההבנה שלך תלמד אותי במהירות את הדברים שאתה רוצה שאני אעשה" (תפילתו של כלב, מאת בת' נורמן האריס).

"אסור מן התורה לצער כל בעל חי. ואדרבא, חייב להציל כל בעל-חי מצער, אפילו של הפקר..."(ר' שלמה גאנצפריד, קיצור שולחן ערוך סימן קצא, סעיף א, עמוד שמב).

א. כתב-האישום:

הנאשם הורשע בעקבות הודאתו בכתב-אישום המייחס לו עבירות של התאכזרות בבעל חיים, בניגוד לסעיף 2 (א) ביחד עם סעיף 17 (א) (2) לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים), התשנ"ד – 1994 והיזק לבעל חיים, בניגוד לסעיף 451 לחוק העונשין התשל"ז – 1997.

בתאריך 10.3.19 בשעה 19:50 ברמלה, התאכזר הנאשם לבעל חיים שלא כדון, בכך שבאמצעות מעדר/את חפירה דקר והיכה מספר רב של פעמים, שלושה כלבים בראשם ובצווארם עד שריסק את הגולגולת שלהם וגרם להם לחבלות ולפציעות נוספות.

לאחר מכן, הכניס את שלושת הכלבים לשק גדול, גרר אותם עשרות מטרים מחצר ביתו, תוך שהוא מותיר דם בחצר ביתו ושובל דם לאורך מסלול הגרירה, עד אשר השליכם לתעלה בצד הדרך.

שניים מתוך שלושת הכלבים נמצאו מתים בתוך השק ואילו הכלב השלישי נמצא נושם, אך בשל כשל נשימתי אשר נבע ממעשי הנאשם הוא הומת המתת חסד בידי וטרינר.

ב. מתחם ענישה:

התכליות המוגנות בעבירות שאותן ביצע הנאשם הן השמירה על שלומם של בעלי חיים, ההגנה על החלש, חסר הישע והוקעתם של מעשי אכזריות המבוצעים כלפי בעל-חי.

כאשר בית-המשפט קובע מתחם ענישה אין זו רק פעולה טכנית של סקירת הפסיקה הנוהגת והתאמת העניין העומד בפניו למתחם גזרי-הדין. אם תאמר כך, הרי שמתחם הענישה במקרים שכאלה (שבדרך כלל אינם מגיעים תדיר עד בית-המשפט העליון במסגרת הלכה מחייבת) יוותר על כנו ולא יתפתח. אלא שיש בפעולה זו, של קביעת המתחם, גם אמירה ערכית - מה ראוי שיהיה מתחם הענישה לאור המקרה העומד בפני בית-המשפט ונוכח התכלית העונשית.

נוכח עקרון ההלימה, התכליות העומדות אחר העבירות, העובדות המתוארות בכתב-האישום ופסיקה הנוהגת בתחום אני קובע, כי מתחם הענישה ביחס לכתב-האישום שבו הורשע הנאשם הינו בין 6 חודשי מאסר עד 24 חודשי מאסר בפועל.

בקביעת המתחם בחנתי את מידת אשמו של הנאשם, אשר ביצע מעשה אכזריות נמשך מן הרף העליון מכון לגרום סבל, שתוצאתו מותם של שלושת הכלבים.

בקביעת המתחם בחנתי עוד את הוראות המחוקק בסעיף 40ט(א)(3)(4)(6)(7) ו - (10) לחוק העונשין התשל"ז – 1977: אכן, מחד, בקביעת המתחם יש לבחון לקולה את יכולתו של הנאשם להבין את הפסול במעשיו (עניין אשר ידון בהסתייגות שתפורט בהמשך) אך מנגד לחומרה שמדובר ברף גבוה של אלימות ואכזריות כלפי נפגעי העבירה.

אפנה אל פסקי הדין הבאים, אך אבהיר שאני סבור שיש לאבחן אותם כמקלים לעומת נסיבות מקרנו, אשר דן בשלושה קורבנות נפרדים, באלימות נמשכת, ובעוצמת האכזריות וההתעללות שהיא מן הרף העליון:

[רע"פ 4987/15 סלפוצ'ניק נגד מדינת ישראל \(19.7.15\)](#):

נאשם שהתעלל בגור חתולים, בכך שהניפו באוויר והשליכו ארצה, אחר דרך על ראשו ברגלו פעם אחר פעם והמיתו, הורשע לפי הודאתו, נעדר עבר פלילי נדון ל - 4 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

[רע"פ 2202/05 שאמי נגד מדינת ישראל](#) [פורסם בנבו] (23.3.05):

נאשם אשר הורשע לאחר שמיעת ראיות בכך שירה בכלב וגרם למותו, הציג אישור בדוי כאילו הנשק לא היה ברשותו, נדון ל – **8 חודשי מאסר בפועל**.

ע"פ 3710-07-18 (מחוזי מרכז) **קנדלר נגד המשרד לאיכות הסביבה** [פורסם בנבו] 6.11.18):

נאשם אשר הורשע בעקבות הודאתו בכך שפגע באכזריות בצבת ים, אשר עלתה אל החוף כדי להטיל את ביציה בהחדירו מקל לתוך צווארה, גרם לה לחבלות ולניתוק עמוד השדרה, עד אשר נאלצו להמיתה. בערכאת הערעור נדון ל – **6 חודשי מאסר בפועל**. בית-המשפט המחוזי קבע דברים המתאימים גם למקרנו: "נדמה שאין צורך להביא את **הזעזוע והתחושה הקשה** העולים למקרא עובדותיו של תיק זה".

ע"פ 22674-02-16 (מחוזי ירושלים) **מזרחי נגד מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (23.5.16):

נאשם, שהורשע לאחר שמיעת ראיות, בכך שיחד עם אחר, רכשו סכין, באמצעותו הרגו חמור כדי להשתמש בעורו ליצירת קמיע, הם קשרו אותה לעץ, שספו את גרונה, הנאשם נעדר עבר פלילי, צעיר, הוגש תסקיר חיובי, נדון **לחודש וחצי מאסר בדרך של עבודות שירות**.

ע"פ 1406/05 (מחוזי נצרת) **מדינת ישראל נגד פלג** [פורסם בנבו] (31.1.16):

נאשם אשר הורשע בכך שירה בכלבה, גרם לפציעתה, אחר קשר אותה בזנבה וגרר אותה לכיוון פח אשפה, שם ירה בה פעם נוספת והמיתה, נאשם צעיר, היה זה נאשם סטודנט למשפטים, שהיה לוחם ביחידה מובחרת, נפגע בראשו במהלך השירות הצבאי, הורשע ונדון **למאסר מותנה**.

ע"פ 51593/04 (מחוזי ת"א) **מדינת ישראל נגד ליברמן** [פורסם בנבו] (15.1.16):

נאשם אשר הורשע בעקבות הודאתו בכך שירה באמצעות רובה אוויר בכלב שכנו, אשר נכנס אל חצרו ורדף אחר תרנגוליו ואיים לטרוף אותן, נעדר עבר פלילי רלוונטי, תסקיר חיובי, **הימנעות מהרשעה** יחד עם של"צ.

ע"פ 49133-10-14 (מחוזי חיפה) **מדינת ישראל נגד נאסר** [פורסם בנבו] (8.1.15):

נאשם אשר קשר חבל לרגלו של כלב עזוב, חיבר את החבל לרכבו, גרר את הכלב למזבלה, מאות מטרים ממקום הימצאותו, כתוצאה מכך הכלב נחבל, עד אשר וטריןר נאלץ להמיתו, נאשם נעדר עבר פלילי, נדון **לשל"צ** ומאסר מותנה. יחד עם זאת בית-המשפט המחוזי הבהיר כי "**היה מקום**

לגזור על הנאשם עונש חמור יותר הכולל גם רכיב של מאסר בפועל, שיביא לידי ביטוי את החומרה שבמעשה ההתעללות" ורק מן הטעם שהוא כבר ריצה את עונש השל"צ לא הוסף רכיב ענישה שכזה.

ע"פ 2627/07 (מחוזי חיפה) **אדרי נגד מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (3.1.08) :

נאשם, צעיר, נעדר עבר פלילי, השליך מחלון דירתו שני גורים חתולים, אחד מצא את מותו, האחר נפצע, נדון ל – 3 חודשי מאסר.

ע"פ 24205-01-16 (מחוזי באר שבע) **לוי נגד מדינת ישראל** [פורסם בנבו] (1.4.16) : נאשם צעיר, הורשע בעקבות הודאתו בכך שבעת שהיה בגילופין, במהלך וויכוח עם אחותו, נטל את גורת הכלב שלה, הטיח אותה בקיר וגרם למותה. אחר, יצא החוצה וקבר את הגורה בחצר. לאחר מכן, היכה בכלבת אחותו, נדון ל – 5 חודשי מאסר בדרך של עבודות שירות.

ע"פ 13290-02-10 (מחוזי באר שבע) **מדינת ישראל נגד קגן** [פורסם בנבו] (15.9.10) :

נאשמת שהתאכזרה לשני כלבים (כלבה בוגרת וגור כלבים) בכך שהשליכה אותם מחלון דירתה הממוקמת בקומה הרביעית, הכלבים נחבלו, שוטרים שהגיעו למקום הותקפו על-ידה, הודתה, נדונה ל – 3 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ 14220-10-15 (עכו) **מדינת ישראל נגד שחוד** [פורסם בנבו] (17.2.16) :

נאשם, אשר הורשע לפי הודאתו, בכך שהתעלל בארנבון, בין השאר כיבה סגריה בוערת בעינו, חורר את אוזניו באמצעות כבל ותלש אותן, הסריט את המקרה ואפשר לארנבון להתבוסס בדמו משך שלושה ימים עד אשר מת, וכן צירף תיק של החזקת סכין, ונדון במסגרת הסדר ל – 9 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ 54749-08-16 (אילת) **מדינת ישראל נגד גרייז** [פורסם בנבו] (4.5.17) :

נאשם נעדר עבר פלילי, אשר הורשע לאחר ניהול הוכחות בכך שהתעלל בכלבים במספר הזדמנויות, בו ביום, הוא שפך עליהם חומר כימי שגרם להם כוויות קשות בגופם, לכאבים קשים, רק משום שהטרידו את מנוחתו, נדון ל – 11 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ 28737-06-15 (נתניה) **מדינת ישראל נגד שמואל** [פורסם בנבו] (22.12.15) :

נאשם שהסיג גבול לתוך מבנה והתאכזר לכלב בכך שבאמצעות סכין דקר אותו בצווארו וגרם לו לפציעות עמוקות, אשר דרשו טיפול נדון ל – 6 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ 2716/04 (כ"ס) **מדינת ישראל נגד חאלד** [פורסם בנבו] (6.8.06):

נאשם שקשר כלב באמצעות חבל למשאית ונהג בה במהירות של 120 קמ"ש לאורך כ – 300 מטר, נעדר עבר פלילי, תסקיר חיובי, נדון ל – 7 חודשי מאסר בפועל.

ת"פ 5509-03-09 (ק"ש) **מדינת ישראל נגד לוי** [פורסם בנבו] (19.12.12):

נאשם שירה באקדחו בסייחה פעמיים, נדון לשל"צ וקנס.

ג. שיקולי ענישה:

(1). חומרת המעשים:

מעשיו של הנאשם המתוארים בעובדות כתב-האישום **חמורים עד מאוד**.

הנאשם נקט **במעשי אכזריות מן הרף העליון כלפי שלושה כלבים, בהטיחו בראשיהם מכות מעדר/את חפירה בדקירות, וזאת מספר רב של פעמים**, עד אשר **ריסק את גולגולתם**, הוא הכניסם לשק, גרר אותם, אחד מהם היה עדיין חי, בהותירו זירתה מדממת לאורך מרחק.

אין דרך אחרת לתאר את מעשיו של הנאשם **אלא כאכזריות לשמה, שכל כולה רוע צרוף כלפי בעל-חי**.

הלב זועק, הנפש מזדעזעת, המחשבה סולדת ממעשי הנאשם, אשר צללו לתהום מוסרית.

כך עשה הנאשם **לידידו הטוב של האדם**, אשר חלק עמו את גורלו משחר ההיסטוריה.

לא קשה לדמיין את הסבל הרב, שהנאשם גרם לשלושת הכלבים ואת יללות הכאב הקולניות, שנשמעו עד שהללו נפחו את נשמתם.

על בית-המשפט לשמש מגנם של בעלי חיים חסרי ישע, חסרי האונים, שאין להם מייצג או עורך-דין אשר יזעק את זעקתם, יבכה את בכיים והם אינם חוסים תחת חוק זכויות נפגעי עבירה.

רק ענישה מחמירה **תתרגם את המעשים הנוראיים הללו לענישה מחמירה בעלת משקל.**

בענישה המחמירה וההרתעתית, על בית-המשפט לשמש פה עבור בעלי החיים חסרי הישע, להשמיע את קולם של החלשים שאינם מסוגלים להגן על עצמם.

אכן, בהצעת החוק הוסבר, כי חברה מתקדמת נמדדת ביחס אל החלש, אל חסר הישע, ובתוך כך אל בעלי החיים (ה"ח תשנ"ב 2127). ואכן, אסור שיחס זה יישאר רק בגבולות המשא ועליו להיות מתורגם למעש ענישתי של ממש.

בית-המשפט העליון קבע, כי המדיניות המשפטית בעבירות אלה היא להחמרה:

ראו ברע"פ 8122/12 פחמאווי נגד מדינת ישראל [פורסם בנבו] (27.1.13):

"יש מקום להחמיר בענישה הנוגעת לפגיעה בבעלי חיים, הן חיות הבר והן חיות הבית, התאכזרות ופגיעה בבעלי חיים, מעבר לפגיעה העקיפה שהיא גורמת לבני האדם, מעידה על אטימות לב וקהות חושים..."

וכן, ראו: "...לאור מדיניותו של בית משפט זה להחמיר בענישתם של אלו הפוגעים בבעלי חיים..." (רע"פ 4987/15 הנ"ל).

יש לתרגם את הוראתו הברורה של בית-המשפט העליון למעש של ענישה מחמירה ובמלוא הענווה אני סבור, כי יש לנקוט בקו מדוד, הולך ועולה של החמרה בענישה בעבירות שכאלה.

סעיף 17 (א) (2) לחוק צער בעלי חיים (הגנה על בעלי חיים) תשנ"ד – 1994, שבו הורשע הנאשם, מייחס לנאשם עבירה מסוג **פשע**, שאחד מיסודותיה הינו גרימת סבל חמור **בכוונה** והעונש המרבי הקבוע בצדו הינו **ארבע שנות מאסר**. לאמור, הנאשם גרם את הסבל החמור **לשלושת הכלבים בכוונה** ולפיכך כוונה זו מצמיחה כאן לחובתו חומרה יתירה.

בעבירות אלה, יש ממד מיוחד **להרתעת היחיד, אך גם להרתעת הרבים**, שכן רק ענישה מחמירה תוביל למניעת התופעה המזעזעת של התעללות בבעלי חיים וריבוי פסקי-הדין שהוצגו לעיל מלמד כי אין מדובר בתופעה זניחה המצויה בשוליים.

הוקעה וגינוי של מעשים שכאלה יתכנו רק בדרך של ענישה מחמירה המשיבה לנאשם כגמולו – סבלם של הכלבים יתורגם בזאת ל"סבלו" היום יומי מאחורי סורג וברית.

(2). עבר פלילי :

ואם לא די בחומרת המעשים, הרי **שלחובת הנאשם עבר פלילי הכולל 4 הרשעות קודמות** ולמעט אחת, כולן בעלות **יסודות של אלימות (במ/1)**.

העבירה האחרונה של הנאשם נעברה בשנת 2015 והיא נוגעת **לתקיפת בת זוג**, בגינה ריצה **21 חודשי מאסר בפועל**.

קודמתה, בעבירות שנעברו בשנת 2008 והן דנות בעבירות **איומים והפרעה לשוטר** במילוי תפקידו, בגין נדון למאסר בן חודשיים.

(3). חוות הדעת הפסיכיאטרית וחוות הדעת בדבר מוגבלות שכלית:

בעניינו של הנאשם הוגשה חוות דעת פסיכיאטרית שלפיה הנאשם כשיר :

עיון בחוות הדעת מלמד על נסיבות חייו ועל הסברו למעשים: בעברו נהג לעשות שימוש לרעה בסמים ואלכוהול, התקבל רושם להנמכה קוגניטיבית.

הוא הסביר את מעשיו בכך ש"שהכלבים עצבנו אותו" וניסה לתרץ את מעשיו באופן המלמד כי הוא אוהז בתפיסה הדוגלת בזילות בחיי בעלי חיים. לדבריו: **"שיש רבים שדורסים כלבים ואינם נעצרים"**. הסבר זה מלמד, כי לא ניצב בפניי נאשם המכה על חטא, אלא שהסכנה פן ישוב ויבצע מעשים דומים מובילה למסקנה כי יש להרחיקו מן החברה ולמנוע ממנו הישנות מעשים דומים.

הנאשם נשלח לקבלת חוות דעת מאת וועדת האבחון לפי [חוק הסעד \(טיפול במוגבלים שכלית והתפתחותית\)](#) תשכ"ט – 1969 וגם מבחינה זו נמצא כשיר :

נמסרה מסקנה כי מדובר בנאשם בעל **"הנמכה קוגניטיבית ברמה גבולית** שאינה בגדר מוגבלות שכלית התפתחותית. ניתן להתרשם מאישיות דלה ובלתי בשלה עם קווים אנטי סוציאליים...אין עדות לפגיעה בכורש השיפוט".

ועדיין, נמסרו בחוות הדעת נתונים שמובילים למסקנה כי אין בנתון זה בדבר הנמכה קוגניטיבית כדי להוות שיקול משמעותי להקלה בעונשו.

ניתן ללמוד מתוך חוות הדעת והמסמך שנלווה לה, כי זהו נאשם אשר למד בבית ספר לחינוך רגיל עד גיל 15. הוא עובד בעבודות מזדמנות. שפת אמו ערבית, אך מבין גם את השפה העברית. הוא בעל אוצר מילים מגוון ומתנסח לרוב באופן תקין מבחינה תחבירית.

התברר כי הוא בעל רישיון נהיגה עד 12 טון.

זהו נאשם בעל משפחה שמתנהל באופן עצמאי בחיי היום יום.

התקבל רושם "כי קיימת הטיה מכוונת לו במידה מסוימת בתגובותיו".

הוא הסביר את המעשה כך: "הייתי עייף לאחר עבודה והכלבים עצבנו אותי".

כלומר, אין בפניי נאשם המצוי ברמה שכלית כה נמוכה עד כדי כך שהיא פוגמת באופן ממשי בשיקול דעתו, אלא בנאשם שביצע את המעשים במחשבה מלאה ובכוונה נוכח מניע מעוות: "הכלבים עצבנו אותי".

(4). נסיבות נוספות:

הנאשם לא למד את לקחו ובמילותיו האחרונות היה עסוק בכאב הבטן שלו יותר מאשר בכאב ובסבל שהיסב לאותם שלושת הכלבים המסכנים, חסרי הישע שאת גולגלתם רוצץ במספר רב של מכות מעדר, וכך אמר: "יש לי כאבים אני רוצה לסיים".

שקלתי את הודאתו של הנאשם ואת החיסכון בזמן הציבורי.

(5). מסקנה:

מסקנתי מכל השיקולים והנסיבות שפורטו לעיל היא ברורה, שיש לדון את הנאשם, בעל העבר הפלילי העומד בפניי, על דרך החומרה היתירה, בחלק העליון של המתחם, כדי להשיב לו כגמולו נוכח אכזריותו המזעזעת את הנפש, כלפי שלושה כלבים שונים, להרתיעו ולהרתיע את הרבים, ומנגד להקשות את הלב נוכח נסיבות מקלות שונות לאור כאבם וסבלם הרב של אותם שלושת הכלבים מסכנים שאת גולגלתם רוצץ במספר רב של מכות מעדר.

ד. תוצאה:

על כן, אני גוזר על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 18 חודשי מאסר בפועל לריצוי מיום מעצרו ה – 10.3.19.

ב. 6 חודשי מאסר, שאותם לא ירצה הנאשם, אלא אם כן יעבור בתוך 3 שנים מיום שחרורו עבירה בה הורשע.

ג. 5,000 ₪ קנס או 60 ימי מאסר תמורתם, אשר ישולם עד ליום 1.1.20 לזכות הקרן למען בעלי חיים, במסגרת המשרד לאיכות הסביבה, כמצוות סעיף [17 \(ה\)](#) לחוק צער בעלי חיים.

ניתן בזאת צו כללי למוצגים.

זכות ערעור לבית-המשפט המחוזי מרכז/לוד בתוך 45 ימים.

התיק סגור.

ניתן היום, כ"ח חשוון תש"פ, 26 נובמבר 2019, במעמד הצדדים.

[בעניין עריכה ושינויים במסמכי פסיקה, חקיקה ועוד באתר נבו – הקש כאן](#)

מנחם מזרחי 54678313-/
נוסח מסמך זה כפוף לשינויי ניסוח ועריכה